

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ابتدا مقدار هر متغیر را به دست می آوریم:

$$\frac{50}{100} = \frac{x}{120} \Rightarrow x = 60$$

$$\frac{90}{100} = \frac{y}{80} \Rightarrow y = 72$$

$$\frac{30}{100} = \frac{z}{160} \Rightarrow z = 48$$

$$\frac{80}{100} = \frac{t}{70} \Rightarrow t = 56$$

[خطای پردازش ریاضی]

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\frac{\text{مساحت دایره A}}{\text{مساحت دایره B}} = \frac{\text{درآمد A}}{\text{درآمد B}} \Rightarrow \frac{\pi(\sqrt{5})^2}{\pi(\sqrt{3})^2} = \frac{\text{درآمد A}}{\text{درآمد B}} \Rightarrow \frac{\text{درآمد A}}{\text{درآمد B}} = \frac{5}{3}$$

بنابراین درآمد A، $\frac{5}{3}$ برابر درآمد B است.

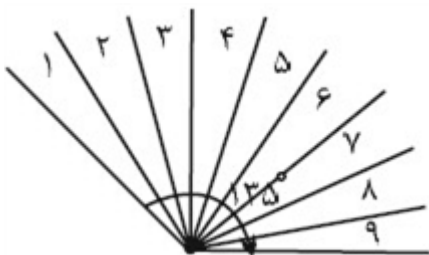
گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در نمودار راداری زاویه بین هر دو شعاع متوالی با هم برابر است و از طریق زیر به دست

$$360^\circ$$

تعداد متغیرها

می آید:

در شکل زیر زاویه بین هر دو شعاع متوالی برابر است با:

$$\frac{135^\circ}{9} = 15^\circ$$

$$\frac{360^\circ}{15^\circ} = 24$$

بنابراین تعداد متغیرها در کل نمودار به صورت مقابل است:

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۳۴)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

بیشترین زاویه مربوط به بیشترین فراوانی است یعنی روز شنبه:

$$\text{تعداد کل } n = 350 + 235 + 240 + 125 + 250 = 1200$$

$$\frac{350}{1200} = \frac{\alpha}{360^\circ} \Rightarrow \alpha = \frac{350 \times 360^\circ}{1200} = 35 \times 3 = 105^\circ$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به فراوانی هریک از داده‌ها که بر روی نمودار مشخص شده است، ابتدا تعداد کل داده‌های نمودار را می‌یابیم:

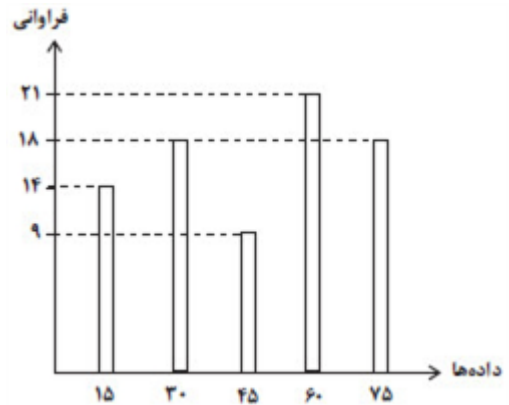
$$n_{\text{کل}} = 14 + 18 + 9 + 21 + 18 = 80$$

حال مجموع تعداد داده‌هایی که کم‌تر از ۷۰ است را می‌یابیم:

$$n = 14 + 18 + 9 + 21 = 62$$

حال درصد داده‌های کوچک‌تر از ۷۰ برابر است با:

$$\begin{aligned} \text{درصد داده‌ها} &= \frac{n}{n_{\text{کل}}} \times 100 \Rightarrow \text{درصد داده‌ها} = \frac{62}{80} \times 100 \\ &= 77.5\% \end{aligned}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. زاویه بین شعاع‌های مجاور در نمودار راداری از رابطه‌ی $\frac{360}{\text{تعداد متغیرها}}$ به دست می‌آید. بنابراین وقتی

$$\frac{360}{9} = 40$$

تعداد متغیرها ۹ تا باشند این زاویه برابر است با:

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$3, 4, 8, 8, 9, 10, \boxed{11}, 12, 13, 14, 15, 16, 17$$

↓
میانه

طبق فرض مسأله به داده‌های کم‌تر از میانه ۲ واحد و به داده‌های بیشتر یا مساوی میانه ۱ واحد اضافه می‌کنیم:

$$\begin{array}{c} \text{نیمه اول داده‌ها} \qquad \qquad \qquad \text{نیمه دوم داده‌ها} \\ \underbrace{5, 6, 10, 10, 11, 12, \boxed{12}}_{\text{میانه}} \quad \underbrace{13, 14, 15, 16, 17, 18} \\ \downarrow \qquad \qquad \qquad \downarrow \\ Q_1 = \frac{10+10}{2} = 10 \qquad \qquad \qquad Q_3 = \frac{15+16}{2} = 15.5 \end{array}$$

$$\text{دامنه‌ی میان‌چارکی} = \text{IQR} = Q_3 - Q_1 = 15.5 - 10 = 5.5$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در سال ۹۸ تعداد بازیکنان خارجی جذب‌شده ۳ نفر و کل بازیکنان داخلی و خارجی برابر ۲۱ = ۳ + ۱۸ نفر است پس:

$$\frac{\text{بازیکنان خارجی}}{\text{کل بازیکنان}} = \frac{3}{21} = \frac{1}{7} \qquad \text{در سال ۹۸}$$

و در سال ۹۹ تعداد بازیکنان خارجی جذب‌شده ۶ نفر و کل بازیکنان داخلی و خارجی برابر ۲۱ = ۶ + ۱۵ نفر است پس:

$$\frac{\text{بازیکنان خارجی}}{\text{کل بازیکنان}} = \frac{6}{21} = \frac{2}{7} \qquad \text{در سال ۹۹}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها: ۱۰

$$(1) \text{ دامنه‌ی تغییرات} = R = x_{\max} - x_{\min} = 20 - 1 = 19$$

(۲) تقریباً ۵۰ درصد داده‌ها از عدد $1\frac{1}{5}$ (میانه) بزرگ‌تر هستند.

$$(3) \text{ دامنه‌ی میان چارکی} = IQR = Q_3 - Q_1 = 17/5 - 10 = 7/5$$

(۴) تراکم داده‌ها در سمت چپ جعبه بیشتر است، زیرا میانه بیشتر متمایل به سمت چپ است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۱

$$x + 35^\circ + 110^\circ = 360^\circ \Rightarrow x = 360^\circ - 145^\circ = 215^\circ$$

$$\frac{215^\circ}{360^\circ} = \frac{y}{100} \Rightarrow y = \frac{215 \times 100}{360} = \%59.7$$

نمودار سؤال مربوط به گام چهارم چرخه‌ی آمار (یعنی تحلیل داده‌ها) می‌باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در نمودار راداری مقدار یک متغیر برای مشاهده به بیشینه‌ی آن متغیر به‌ازای همه‌ی مشاهده‌ها، اندازه‌ی ۱۲

آن مقدار روی شعاع را مشخص می‌کند:

طبق نمودار، تعداد بازی‌های این بازیکن $\frac{30}{100}$ است و از آن‌جا که بیشینه‌ی تعداد بازی‌ها در این تیم ۶۰ می‌باشد، داریم:

$$\frac{30}{100} \times 60 = 18$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۳

اگر n تعداد متغیرهای اولیه باشد:

$$\text{زاویه بین شعاع‌های مجاور} = \frac{360}{n}$$

$$\text{زاویه بین شعاع‌های مجاور} = \frac{360}{n+1}$$

حال اگر $n+1$ متغیر داشته باشیم:

$$\frac{360}{n} - 12 = \frac{360}{n+1} \Rightarrow \frac{360}{n} - \frac{360}{n+1} = 12$$

طبق آن چه سؤال گفته است:

$$\Rightarrow \frac{360(n+1) - 360n}{n(n+1)} = 12 \Rightarrow 12n(n+1) = 360 \rightarrow n(n+1) = 30$$

$$\Rightarrow n^2 + n - 30 = 0 \Rightarrow (n-5)(n+6) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n-5=0 \Rightarrow n=5 \\ n+6=0 \Rightarrow n=-6 \end{cases}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۴

$$\text{میانگین} = \frac{\text{مجموع داده‌ها}}{\text{تعداد داده‌ها}}$$

[خطای پردازش ریاضی]

$$= \frac{70 + 4a}{12} = 6/5 \Rightarrow 70 + 4a = 78 \Rightarrow 4a = 78 - 70$$

$$\Rightarrow 4a = 8 \Rightarrow a = 2$$

حال داده‌ها را با دانستن $a = 2$ مرتب می‌کنیم:

$$2, 3, 4, 5, 6, 6, 7, 8, 8, 9, 10, 10$$

می‌دانیم ۷۵ درصد داده‌ها بزرگ‌تر از چارک اول هستند. پس:

$$Q_1 = \frac{4+5}{2} = \frac{9}{2} = 4.5$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تعداد داده‌ها در دسته‌ی اول را a فرض می‌کنیم:

$$\text{درصد داده‌های دسته اول} = \frac{175}{100} = 0.175 = \frac{175}{1000} = \frac{a}{40}$$

$$a = \frac{175 \times 40}{1000} = 7$$

تعداد داده‌ها در دسته اول:

با اضافه شدن ۱۰ داده به داده‌های بعد از میانه الزاماً به داده‌های دسته اول، داده‌ای اضافه نخواهد شد اما تعداد کل داده‌ها در حالت جدید $50 = 40 + 10$ خواهد بود و در حالت جدید درصد داده‌ها در دسته اول برابر است با:

$$\frac{7}{50} \times 100 = 14\%$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$\frac{360}{n} = 72 \Rightarrow n = \frac{360}{72} = \frac{9 \times 40}{9 \times 8} = 5$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم. (تعداد داده‌ها زوج است.)

$$9, 10, 12/5, 13, 13, 14, 15, 16, 17, 17/5$$

نیمه اول داده‌ها

$$Q_1 = 12/5$$

نیمه دوم داده‌ها

$$Q_3 = 16$$

$$\Rightarrow 16 - 12/5 = 3/5$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$B \text{ زاویه مرکزی} = \frac{40}{100} \times 360 = 144^\circ$$

تعداد کل (مجموع درصد اعضا) $100 = 10 + 20 + 30 + 40$: تذکر

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. نکته: در یک نمودار دایره‌ای، برای تبدیل درصد فراوانی به درجه کافی است آن را در کسر

$$\alpha = 15 \times \frac{18}{5} = 3 \times 18 = 54^\circ$$

ضرب کنیم، لذا در این تست داریم: $\frac{360}{100} = \frac{18}{5}$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اشتقاق در سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۲»: محبتان - محبت

گزینه‌ی «۳»: گریه - گریان

گزینه‌ی «۴»: خندان - نخندد

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جناس ناهمسان: چمن و سمن / ترصیع: دارد

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژه‌های «نوحه‌گر» و «کارگر» نمی‌توانند با هم قافیه شوند؛ «گر» به عنوان حرف الحاقی حذف می‌شود و در نتیجه = نوحه ≠ کار. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «آمدند» و «شدند»، کلمه قافیه هستند؛ «ند» به عنوان حرف الحاقی حذف می‌شود و «آمد» و «شد» با هم قافیه می‌شوند.

نکته: اختلاف موجود در مصوت کوتاه حروف قافیه در صورت وجود حروف الحاقی، مشکلی ایجاد نمی‌کند.

گزینه ۲: «سخن» و «بن» کلمات قافیه هستند؛ نکته مهم در این بیت تلفظ واژه «سخن» است که به صورت «سَخْن» تلفظ می‌شود. (در سبک خراسانی، بعضاً کلمات به طور متفاوتی از تلفظ امروزه خود، تلفظ می‌شدند.)

گزینه ۴: «خویش» در مصراع اول به معنای خود و در مصراع دوم به معنای خویشاوند است که جناس تام دارد و قافیه بیت صحیح است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قافیه‌های این بیت، «نور و طور» هستند و ردیف‌ها، حرف «را» در پایان دو مصراع می‌باشد. («را» اول «را مفعولی» است و «را» دوم «حرف اضافه» در معنای «برای» می‌باشد.) تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: نبودش: ردیف / همتا و مدارا: قافیه

گزینه ۳: من و تن: قافیه / دو کلمه «بحر» و «شهر» به علت اینکه از نظر نوشتاری با هم یکسان نیستند، نمی‌توانند قافیه شوند.

گزینه ۴: شه و چه: قافیه / رود: ردیف

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. لرزان، لغزان: «اختلافی» / ماه، ماهی: «افزایشی» (۲ مورد) بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: جام، کام: اختلافی / کار، کام: اختلافی (۲ مورد)

گزینه ۳: کینه، سینه: اختلافی / آیین، آئینه: افزایشی (۲ مورد)

گزینه ۴: شاه، شاد: اختلافی (۱ مورد)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. جناس: یاد، باد / تشبیه: چشم به بادام / لب به شکر (نقل مجلس من، چشم چون بادام و لب همچون شکر تو بود). بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: جناس: ندارد / تشبیه: مهروی

گزینه ۳: جناس: جای، پای / تشبیه: سیم‌اندام

گزینه ۴: جناس: بهشتی، بهشتی (جناس همسان) / تشبیه: ندارد

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر دو «زاد»، به معنی «توشه‌ی سفر» است و بیت فاقد جناس همسان است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: جناس همسان: «ضحاک» در مصراع اول: بسیار خندان، «ضحاک» در مصراع دوم: نام پادشاه افسانه‌ای ایران

گزینه‌ی «۲»: جناس همسان: «که» اول در مصراع دوم: چه کسی؟ (ضمیر پرسشی)، «که» دوم در مصراع دوم: حرف ربط

گزینه‌ی «۴»: جناس همسان: «عود» در مصراع اول: چوب سوختنی خوشبو، «عود» در مصراع دوم: نوعی ابزار موسیقی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژگان قافیه: دوختن و سختن (و مصوّت) + خـ(صامت) + تـ(صامت) + - ن (حروف الحاقی)) / دو صامت در حروف اصلی وجود دارد، در حالی که سؤال از ما یک صامت در حروف اصلی خواسته است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) واژگان قافیه: بگذریم و بنگریم (ـ مصوّت) + (صامت) + یم (حروف الحاقی))

(۲) ردیف: توایم/ واژگان قافیه: پوشان و گوشان (و مصوّت) + ش (صامت) + ان (حروف الحاقی))

(۴) ردیف: معذوری/ واژگان قافیه: ربوده‌ای و نیازموده‌ای (و مصوّت) + د (صامت) + های (حروف الحاقی))

۲۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. واژگان قافیه: ۱- «کثرت» و «وحدت» (قافیه‌ی دوم) ۲- «زُفتن» و «سُفتن» (قافیه‌ی اصلی)

۳۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژه‌های «روان» در این گزینه، به ترتیب، به معانی «رونده، جاری» و «روح، جان» هستند.

بررسی ردیف در سایر گزینه‌ها:

آ (۱) ده (۲) را (۴)

۳۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

ای گوی زرخ سخن ز گوییت _____ گویم / وی موی میان ز عشق موییت مویم.

قافیه‌ی دوم قافیه‌ی اول قافیه‌ی دوم قافیه‌ی اول

۳۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۴ واژه‌های «جوانی و سوخته‌جانی» کلمات قافیه هستند و «ان» حروف مشترک قافیه بوده

و قافیه مطابق «قاعده‌ی دو» است و حرف «ی» الحاقی است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: واژه‌های «تنهایی و بازآیی» کلمات قافیه و «الف» به تنهایی اساس قافیه قرار گرفته و مطابق «قاعده‌ی یک» است و حرف «ی» الحاقی است.

گزینه‌ی ۲: واژه‌های «هوایی و نوایی» کلمات قافیه و «ا» به تنهایی اساس قافیه قرار گرفته و مطابق «قاعده‌ی یک» است و حرف «ی» الحاقی است.

گزینه‌ی ۳: واژه‌های «زیبایی و بگشایی» کلمات قافیه و «ا» به تنهایی اساس قافیه قرار گرفته و مطابق «قاعده‌ی یک» است و حرف «بی» الحاقی است.

۳۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

توضیح نکات درسی: قافیه در شعر نو محدودیت‌های شعر کهن را ندارد و شاعر خود را اسیر قافیه نمی‌سازد، بلکه معمولاً در هر بخش سروده دو یا چند مصرع قافیه‌دار به کار گرفته می‌شود.

قافیه‌های قطعه شعر صورت سؤال: «شکفته - نهفته - سراسیمه - رسیده - دویده / سواری - خاکی - نابکاری / روبه‌رو - سو»

۳۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قاعده‌ی واژه‌های قافیه (دادم، فرستادم) در این بیت، براساس قاعده‌ی ۲ است. قاعده‌ی قافیه در سایر

گزینه‌ها براساس قاعده‌ی ۱ است. واژگان قافیه در گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: ناشکیبا، دریا / ست (است): ردیف

گزینه‌ی ۳: سرا، را

گزینه‌ی ۴: مجو، بگو

۳۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «آن» و «آن»: جناس تام دارند؛ «آن» دوم صفت اشاره و «آن» اول حسن و نزاکت معشوق است که

هیچ‌کسی جز عاشق آن را درک نمی‌کند. حافظ می‌گوید: «شاهد آن نیست که مویی و میانی دارد / بنده طلعت آن باش که «آنی» دارد» / جناس ناهمسان: «بر، هر و در». تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: فاقد جناس ناهمسان / «مدام» در دو معنای همیشه و شراب تکرار شده است.

گزینه‌ی ۳: فاقد جناس همسان (بری در هر دو مورد به معنای بیزار آمده است) / پری و بری: جناس ناهمسان

گزینه‌ی ۴: فاقد جناس ناهمسان / «دوش» اول و سوم به معنای دیشب است و «دوش» دوم به معنای شانه آمده است.

۳۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

ردیف: کرده/ واژگان قافیه: دنیا و معصیت‌ها/ حروف الحاقی: __ / حرف اصلی: مصوت بلند «ا»
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) واژگان قافیه: هنگامه و خامه/ حروف الحاقی: ه (غیر ملفوظ)/ حروف اصلی: ام
(۲) ردیف: می‌دانی تو/ واژگان قافیه: دواش و سزاش/ حروف الحاقی: ش/ حرف اصلی: مصوت بلند «ا»
(۳) واژگان قافیه: رفتن و سفتن/ حروف الحاقی: __ ن/ حروف اصلی: ُ فت
نکته: ه (= َ) و مصوت بلند «ی» در پایان واژه‌های قافیه، الحاقی‌اند.

۳۷

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قافیه در این بیت طبق قاعده ۲ است (پربشان، ویران). در سایر گزینه‌ها، قافیه طبق قاعده ۱ است.

۳۸

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

بیت الف: تحویل، احوال
بیت ب: عالم، معلوم، علوم

۳۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

- الف) پروانه‌ای / خانه‌ای: قاعده ۲
ب) خداست / جداست: قاعده ۱
پ) جُو / دَرُو: قاعده ۲
ت) جگرها / سرها (جگر؛ سر): قاعده ۲
ث) راست / راست: قاعده ۲

۴۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه ۱ یک قافیه پایانی داریم؛ «ما و سودا» واژه‌های قافیه هستند. در سایر ابیات دو قافیه پایانی آمده است. تشریح گزینه‌های دیگر:

- گزینه ۲: ایوان، دیوان: قافیه‌های دوم / کرم، نعم: قافیه‌های اصلی
گزینه ۳: جهان، آسمان: قافیه‌های دوم / خبر، سپر: قافیه‌های اصلی
گزینه ۴: جان، روان: قافیه‌های دوم / آباد، بنیاد: قافیه‌های اصلی

۴۱

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در بیت این گزینه فقط واژه‌های «کتاب و شتاب» جناس ناقص اختلافی دارند.
تشریح گزینه‌های دیگر:

- گزینه ۱: ما، ماه: جناس ناقص افزایشی / ما، را: جناس ناقص اختلافی
گزینه ۲: سجود، وجود: جناس ناقص اختلافی / جود و سجود: جناس ناقص افزایشی
گزینه ۳: فَلَک، مَلْک: جناس ناقص اختلافی / مَلْک، مَلْک: جناس ناقص حرکتی

۴۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. جو و بو جناس ناقص، روان جناس تام
سایر گزینه‌ها حداکثر دارای یک نوع جناس‌اند.

۴۳

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قافیه‌ی اصلی: بُرهانی و بُرهانی
قافیه‌ی دوم: غیب و غیب

۴۴

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی آرایه‌ها:
جناس ناقص افزایشی (بیت «الف»): بگذارید، بگذرید
اشتقاق (بیت «ه»): چاره، بیچارگان، ناچار/ رفتی، رفتن
جناس ناقص اختلافی (بیت «د»): زور، زار

۴۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۴۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت گزینه‌ی ۴ جناس ندارد. واژه‌ی «زاد» در معنایی یکسان (فعل «زایید») دو بار تکرار شده است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: «زنگ» / «زنگی»: جناس ناقص افزایشی

گزینه‌ی ۲: «جان» / «جهان»: جناس ناقص افزایشی

گزینه‌ی ۳: «روی» / «موی»: جناس ناقص اختلافی

۴۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه‌ی ۲ واژه‌های «قَمَری» و «قَمَری» به کار رفته‌اند و جناس تام وجود ندارد. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: کنار: آغوش / کنار: دور

گزینه‌ی ۳: کیان: چه کسانی / کیان: پادشاهان کیانی

گزینه‌ی ۴: گلیم: نوعی فرش / گلیم: گل هستیم

۴۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

جناس ناقص اختلافی (بیت «ب»): خاک و پاک

جناس همسان (بیت «ج»): مهر (عشق و محبت)، مهر (خورشید)

جناس ناقص افزایشی (بیت «ه»): جهان و جان

۴۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

بیت الف: گویم در مصراع نخست: بگویم، «گویم» در مصراع دوم: مثل گوی هستم (گوی، به معنای گوی بازی چوگان است)

بیت ج: «بری» در مصراع نخست: منزله و برکنار، دور، «بری» در مصراع دوم: فعل به معنای بردن (ببری)

بیت د: «نیست» در مصراع نخست: وجود ندارد، «نیست» در مصراع دوم: فعل اسنادی منفی

در ابیات الف، ج و د: کلمات پایان دو مصراع معانی یکسانی ندارند، لذا «ردیف» نبوده و کلمات قافیه هستند.

۵۰ گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. (۰/۲۵)

۵۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هدف اسلام تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن است. لازمه‌ی تحقق این هدف، داشتن جمعیت مناسب است.

هویت هر جهان اجتماعی، براساس فرهنگ (عقاید و ارزش‌های کلان) آن شکل می‌گیرد و به همین دلیل از آن به هویت فرهنگی تعبیر می‌شود.

اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت آن است.

کاهش بیش از حد و کم‌سابقه‌ی رشد سالانه‌ی جمعیت، زمینه‌ی تغییر سیاست‌های جمعیتی را فراهم آورد و از سال ۱۳۹۰ تجدید نظر در سیاست‌های کاهش جمعیت شروع شد.

۵۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- قدرتی که مطابق با رضایت مردم و برخلاف حکم و قانون الهی باشد، قدرت مقبول (اقتدار) اما نامشروع است.

- حکومت اکثریت براساس خواست و میل افراد: دموکراسی

- قدرت مبنی بر ایدئولوژی‌های ساختگی بشر: مشروعیت دروغین

- پدید نیامدن بدون توافق و پذیرش دیگران: قدرت اجتماعی

۵۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

- هویت هر جهان اجتماعی براساس فرهنگ (عقاید و ارزش‌های کلان) آن شکل می‌گیرد و به همین دلیل از آن به «هویت فرهنگی» تعبیر می‌شود.
- هدف اسلام، تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن است. لازمه‌ی تحقق این هدف، داشتن جمعیت مناسب است.

۵۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

- فرزندآوری نیاز فطری انسان‌ها و تأمین جمعیت، از کارکردهای مهم نهاد خانواده است.
- هدف اسلام تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن است. لازمه‌ی تحقق این هدف، داشتن جمعیت مناسب است.
- کاهش جمعیت، شاخص و نشانه‌ی جهان اجتماعی متجدد است.

۵۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر سرمایه‌های نفتی به درستی استفاده نشود، می‌تواند اقتصادی وابسته ایجاد کند که رشد و افول آن

- به قیمت و درآمد نفتی وابسته است. چنین اقتصادی از آن جهت که درآمد هنگفت و بدون زحمتی ایجاد می‌کند، باعث شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و شکننده‌ای می‌شود که مستقیم و غیرمستقیم وابسته به نفت است؛ دولت بزرگی به وجود می‌آید که می‌کوشد رفاه اقتصادی را به مدد نفت و نه رواج کسب و کار افزایش دهد و حتی هزینه‌های آموزش و بهداشت را که در بیشتر نقاط دنیا از محل مالیات‌ها پرداخت می‌شود، به کمک درآمدهای نفتی تأمین کند.
- تورم، بیکاری، وابستگی به نفت، توزیع نابرابر امکانات، تجمل‌گرایی و غلبه فرهنگ مصرفی از معضلاتی است که اقتصاد ما با آن دست به گریبان است.

۵۶

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی، به منزله گسترش فرهنگ و معانی آن است و کاهش جمعیت یک

- جهان اجتماعی نیز به منزله محدود شدن گستره آن است که می‌تواند زمینه‌ساز بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر باشد.
- نبود شرط اول، جامعه‌ی مشترک (جامعه‌ای که براساس عقاید و ارزش‌های باطل شکل می‌گیرد) می‌سازد و نبود شرط دوم، جامعه‌ی فاسق (جامعه‌ای که اعضای آن عقاید و ارزش‌های حق را می‌شناسند ولی به آن‌ها پایبند نیستند)، می‌سازد.

۵۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. لیبرالیسم به معنای اباحت و مباح دانستن همه امور برای انسان‌ها است. دموکراسی به معنای حاکمیت

- مردم است. لیبرال دموکراسی، نوعی نظام سیاسی است که ادعا می‌کند با خواست و اراده اکثریت مردم سازمان می‌یابد.
- از منظر ارسطو افتراق حکومت موناشری و تیرانی در شیوه حکومت است. شیوه حاکمیت موناشری براساس فضیلت و شیوه حاکمیت تیرانی براساس خواست و میل حاکم است.
- از منظر فارابی حاکمیت اقلیت انسان محور براساس فضیلت انسانی، ضرورتی (جامعه قناعت‌گرایی) نام دارد.

۵۸

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به آن دسته از فعالیت‌های روزمره که برای تهیه وسایل ضروری زندگی و رفع نیازهای مادی و معیشتی

- خود و دیگران انجام می‌دهیم، کنش اقتصادی می‌گویند. کنش‌های اقتصادی ما، بخشی از کنش‌های اجتماعی‌اند؛ زیرا در رابطه با دیگران صورت می‌گیرند.

۵۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جهان غرب، هویت خود را براساس اقتصاد شکل می‌دهد و سرمایه‌داری، عامل اصلی هویت افراد و جوامع

غربی است.

۶۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

- کسانی که در زندگی توان تأثیرگذاری بیشتری بر اراده دیگران دارند، از قدرت اجتماعی بیشتری برخوردار هستند.
- قدرتی که بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به دست می‌آید، دارای مقبولیت است.

۶۱

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- سرمایه‌داری عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غربی است.
- اقتصاد، روزنه‌ی ورود استعمار است.
- کاهش جمعیت در یک جهان اجتماعی به منزله‌ی محدود شدن گستره‌ی آن است.
- هر چه حاملان و عاملان یک فرهنگ و معانی آن بیشتر باشند، آن فرهنگ بسط بیشتری می‌یابد.

۶۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نظام فرهنگی و نظام سیاسی بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند. نظام فرهنگی عقاید، ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی را تعیین می‌کند و اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه باشد، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را نیز تأمین می‌کند؛ اما اگر نظام سیاسی به دلایل داخلی و یا تحت تأثیر و فشار عوامل خارجی، از اصول و ارزش‌های فرهنگی خود عدول کند، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را کاهش می‌دهد (تأثیر نظام فرهنگی بر نظام سیاسی). از طرف دیگر، نظام سیاسی نیز اگر به ارزش‌های فرهنگی جامعه وفادار بماند، با استفاده از مدیریت سیاسی خود، به بسط و توسعه فرهنگ کمک می‌کند و اگر از ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی دور شود، زمینه‌تعارضات، تزلزل و بحران‌های فرهنگی و هویتی را پدید می‌آورد (تأثیر نظام سیاسی بر نظام فرهنگی).

هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان پیدا کند، سیاست پدید می‌آید. زیرا سیاست، اعمال قدرت سازمان یافت برای دستیابی به هدفی معین است. ارسطو حکومتی را که در آن اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت حضور و فعالیت دارند، جمهوری (پولیتی) می‌خواند.

۶۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح موارد نادرست:

- به جامعه‌ای که اعضای آن عقاید و ارزش‌های حق را می‌شناسند ولی به آن پایبند نیستند، جامعه‌ی فاسق می‌گویند.
- وسیله‌ی آن‌ها استفاده از علوم تجربی برای ساماندهی حسابگرانه و دقیق مؤلفه‌های اقتصادی، برای تضمین حداکثر سود است.
- اقتصاد، روزنه‌ی ورود استعمار و نابودی هویت سیاسی، اجتماعی و فرهنگی جوامع است.

۶۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اقتصاد امروز ما، محصول رویدادهای گذشته و عملکرد کنونی ماست. از جمله‌ی عوامل شکل‌گیری این اقتصاد در طول تاریخ معاصر ایران، کشف نفت و سرمایه‌های حاصل از فروش نفت به خارجیان بوده است. چنین اقتصادی از آن جهت که درآمد هنگفت و بدون زحمتی ایجاد می‌کند، باعث شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و شکننده‌ای می‌شود که مستقیم و غیرمستقیم وابسته به نفت است. جهان غرب، هویت خود را براساس اقتصاد شکل می‌دهد. راه احیای هویت اقتصاد ایران، الگوی اقتصاد مقاومتی است.

۶۵

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۶۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «لابد من تألیف کتاب»: ناگزیر باید کتابی تألیف کرد، ناچار باید کتابی نگاشت (رد گزینه‌ی «۲»)/ «یضم»: در برگرد (رد گزینه‌ی «۲»)/ «مشتاقین» (حالا برای «السائحين»): مشتاقانه، با اشتیاق (رد گزینه‌های «۱» و «۳»)/ «یحتوی علی»: در بردارد، در بر می‌گیرد (رد گزینه‌ی «۲»)/ «تصنع» (مضارع مجهول): ساخته می‌شود (رد گزینه‌های «۱» و «۳»)/ «لتناول»: برای خوردن (رد گزینه‌ی «۱»)

ترجمه‌ی کلمات مهم: تُحَسَّبُ: به حساب می‌آیند/ التَّعَلَّمَ: یادگیری

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) باهوش (باهوش‌ترین: ذَكِيٌّ، باهوش)/ به حساب می‌آورند (به حساب می‌آیند، «تُحَسَّبُ» مجهول است.)/ که (← و، پس)/ «ببینند» معادل ندارد.

(۳) «مِنَ» ترجمه نشده است./ حیوان در آب‌ها (← حیوانات آبی)/ (مانند گزینه‌ی (۱)) یاد می‌گیرند (یادگیری «التَّعَلَّمَ» مصدر است.)

(۴) باهوش (مانند گزینه‌ی (۱)) آب‌ها (← آبی)/ به شمار آورده‌اند (← به شمار می‌آیند، «تُحَسَّبُ» مضارع مجهول است.)/ سریع (← به آسانی)

«تأکید کرده‌اند»: أَدَّوْا/ قد أَدَّوْا (رد گزینه‌های «۱ و ۲»)/ «می‌توانند»: تَسْتَطِيعُ (رد گزینه‌ی «۲»)/ «صداهای گوناگون»: الأصوات المختلفة (رد گزینه‌های «۱ و ۳»)/ «صحبت کنند»: أن تتكلم (رد گزینه‌های «۲ و ۴»)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «إنتاج» (مصدر): تولید - «الموادَّ المطاطية»: مواد پلاستیکی

گزینه‌ی «۲»: «انحدار»: پایین آمدن - «الصخور المرتفعة»: صخره‌های بلند

گزینه‌ی «۴»: «لحفظ»: برای حفظ - «عجائب»: شگفتی‌ها

«علی السَّباب»: جوانان باید، بر جوانان است/ «أن يؤدوا بعلمهم»: که با دانش خود ایفا کنند (رد گزینه‌های «۳ و ۴»)/ «الدَّور الرئیسى»: نقش اصلی/ «فی تقدّم بلادهم»: در پیشرفت کشورشان (رد گزینه‌های «۱ و ۴»)/ «یُبْنَى» (فعل مجهول): ساخته می‌شود (رد گزینه‌های «۱ و ۴»)/ «مُستقبل البلاد»: آینده‌ی کشور (رد گزینه‌ی «۴»)/ «بأیدیهم»: با دستان آن‌ها

«سألتنی والدتی»: مادرم از من پرسید (رد گزینه‌های «۱ و ۳»)/ «أن أعرف إلیک»: به تو بشناسانم (رد گزینه‌های «۱ و ۴»)/

«أدّی دورا مهمّما»: نقش مهمّی را ایفا کرد (رد گزینه‌های «۳ و ۴»)/ «حیاتک الیومیّة»: زندگی روزمره‌ی تو، زندگی روزانه‌ی تو

«من حیوانات اللبونة التي»: از حیوانات پستانداری است که (رد گزینه‌ی «۴»)/ «تُرَضَّعُ صِغَارَها»: بچه‌هایش را شیر می‌دهد (رد سایر گزینه‌ها)

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) تقویم هجری همان است که آن را تقویم اسلامی می‌نامیم.
- (۲) ماه قمری همان مدتی است که زمین به دور ماه می‌چرخد.
- (۳) ماه‌های قمری از روزهای (دوره‌ی) جاهلیت به کار گرفته می‌شدند.
- (۴) مسلمانان تقویم هجری را برای مناسبات مذهبی به کار می‌گیرند.

ترجمه‌ی متن:

«تقویم هجری همان است که به آن تقویم اسلامی گفته می‌شود. آن تقویم قمری است که بر اساس گردش ماه است برای تعیین ماه‌ها. و ماه قمری همان مدت زمانی است که ماه در آن یک دور کامل به دور زمین می‌چرخد و مسلمانان آن را در هر مکانی به کار می‌گیرند تا مناسبات دینی را تعیین کنند. هجرت حضرت رسول (ص) از مکه به مدینه مرجعی برای آغاز سال قرار داده شد. تقویم هجری در دوره‌ی مسلمانان بنا شد، ولی نام ماه‌ها و تقویم قمری از زمان روزگار جاهلیت به کار گرفته می‌شد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- (۱) زیرا آن به هنگام گردش ماه در دوره‌ی جاهلیت به وجود آمد.
- (۲) به خاطر هجرت رسول (ص) از مکه به مدینه.
- (۳) برای تعیین ماه‌های قمری در هر جایی.
- (۴) زیرا ماه یک دور کامل دور زمین می‌چرخد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

خطای این گزینه: معلوم _ «يُطَلَّقُ: اطلاق می‌شود» مجهول است!

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

خطای این گزینه: مرفوع بالتون (جمع‌های مذکر سالم در حالتی که به «ون» ختم شوند، مرفوع به واو هستند).

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «يَسْتَخْرِجُ» نادرست است و صحیح آن به صورت «يَسْتَخْرِجُ» می‌باشد. در باب اِسْتِفْعَال، به حرکت‌های

تمام حروف در ماضی و مضارع دقت کنید:

ماضی (اِسْتَفْعَلُ)، مضارع (يَسْتَفْعَلُ)

«الْتَفَطُ» هم نادرست است، زیرا حرکت حرف «ن» باید کسره باشد «الْتَفَطُ».

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به ترجمه‌ی آیه (مجرمان از چهره‌شان شناخته می‌شوند)، این مفهوم استنباط می‌شود که

«ظاهر انسان بیان‌کننده‌ی باطنش است.» که با گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» قرابت مفهومی دارد، اما گزینه‌ی «۲» (دوستان در هنگام

سختی‌ها شناخته می‌شوند.) با آیه‌ی داده شده هیچ تناسب مفهومی ندارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه ۱، «تُسَاعِدُ» فعل معلوم و «أَمَّ» فاعل است. در سایر گزینه‌ها، فعل‌ها طبق حرکتشان مجهول‌اند

و نائب فاعل دارند.

ترجمه عبارت گزینه ۱: «باور نمی‌کنیم که دلفینی شخصی را از غرق شدن نجات دهد و به ساحل ...»
با توجه به معنای عبارت، به فعلی متعدی برای پر کردن جای خالی نیاز داریم؛ بنابراین فعل صحیح، «أَوْصَلَ» در معنای «رسانید» می‌باشد.

نکته: افعالی که به باب «إفعال» می‌روند، غالباً متعدی می‌شوند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. حرف «ن» در فعل «تؤمنی» جزء ریشه فعل (أ م ن) است و نون وقایه نیست. در سایر گزینه‌ها، فعل‌های «منعَن (منع + ن + ی)»، «أعانتنی (أعانت + ن + ی)» و «أعطانی (أعطی + ن + ی)» هر سه دارای نون وقایه هستند.
نکته مهم درسی: همواره دقت کنید نون وقایه نباید جزء ریشه (سه حرف اصلی) فعل باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. صورت سؤال، حرف جرّی را می‌خواهد که ترجمه نمی‌شود. در گزینه ۲، حرف جرّ «ب» و «من» می‌توانند ترجمه نشوند (تزدیک دم اردک غده‌ای وجود دارد که حاوی روغن خاصی است).
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: حرف «إلی» در این عبارت ترجمه می‌شود (محبوب‌ترین بندگان خدا نزد خدا ...)

گزینه ۳: حرف «فی» در اینجا ترجمه می‌شود (در بیمارستان)

گزینه ۴: حرف «ب» در این عبارت ترجمه می‌شود (آیا مردم را به نیکی دستور می‌دهید ...)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. صورت سؤال، عبارتی را می‌خواهد که در آن، نائب فاعل موصوف باشد؛ در گزینه ۱، «أُنشِدْتُ» فعلی مجهول و «قَصِیدَةُ» نائب فاعل آن است که موصوف واقع شده است، «رَائِعَةٌ» نیز صفت آن است.
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «تُزَيَّنُ» فعل مجهول این عبارت است و «حَدِيقَةٌ» نائب فاعل است، اما موصوف نیست و مضاف به ضمیر متصل «نا» است. همچنین «تَنُمُو» فعلی معلوم است.

گزینه ۳: «يَكْتُبُ» در این گزینه فعل معلوم است و کلمه «مَنْ» فاعل آن است.

گزینه ۴: «يُحَدِّثُ» در این گزینه فعل معلوم است و نائب فاعل ندارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه عبارت: «روزگار دو روز است؛ روزی به نفع تو و روزی به ضرر تو!»؛ با عبارت مقابلش ارتباطی ندارد. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: در هر دو عبارت، بنده از خداوند می‌خواهد که جزو افراد متکبر و مغرور قرار نگیرد!

گزینه ۳: هر دو عبارت می‌گویند مردم از نظر اخلاق و عملکرد، شبیه فرمانروایان خود می‌شوند! (الگوپذیری از حاکمان)

گزینه ۴: در هر دو عبارت بر اختیار در پذیرش دین تأکید شده است!

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. صورت سؤال، از ما عبارتی را خواسته است که فاعل نداشته باشد. در زبان عربی، فعل‌های مجهول به جای فاعل، نائب فاعل دارند. در گزینه ۴، فعل «قَدْ كَتَبَ» نوشته شده است «مجهول است» و «التَّمْرِينُ»، نائب فاعل آن و مرفوع است.

ترجمه عبارت: «در ابتدای جلسه، تمرین اول بر روی تخته نوشته شده است!»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «بعد از ظهور اسلام، واژگان عربی در زبان فارسی افزایش یافته است.» (إِزْدَادُ): فعل معلوم / «المفردات»: فاعل

گزینه ۲: «ماهی‌ها در دریاها و رودها زندگی می‌کنند و انواع مختلفی دارند.» (تَعْيِشُ): فعل معلوم / «الأسماك»: فاعل

گزینه ۳: «معلم بسیار تلاش می‌کند تا شما را در رسیدن به موفقیت یاری کند!» (يُحَاوِلُ، يُسَاعِدُ): فعل معلوم

۸۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

زبان‌های ایرانی نو، به زبان‌هایی گفته می‌شود که در دوران اسلامی به تدریج در مناطق مختلف ایران رواج یافتند.

۸۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کاخ تیسفون که از آن به عنوان یکی از باشکوه‌ترین و زیباترین بناهای ساسانی یاد می‌شود، در کنار رود دجله ساخته شد. طاق یا ایوان کسری، بخشی از آن کاخ بود.

۸۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پژوهشگران با مقایسه‌ی نقش برجسته‌های دوره‌ی هخامنشی با دوران پیش از آن، دریافته‌اند که سنگ‌تراشان هنرمندی که در خدمت هخامنشیان بوده‌اند، از نقش برجسته‌های بین‌النهرین و به ویژه نقش برجسته‌های آشوری، الهام و الگو گرفته‌اند.

۸۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. خسرو انوشیروان ضمن پناه دادن به تعدادی از فیلسوفان یونانی که بر اثر تنگ‌نظری امپراتوری روم، به ایران پناهنده شده بودند، با آنان به گفت‌وگوی علمی پرداخت.

۹۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

طرح و نقشه‌ی شهرهای ساسانی همانند شهرهای اشکانی به شکل دایره بود.

۹۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. به نظر برخی از زبان‌شناسان، منظومه‌های داستانی «درخت آسوریک» و «یادگار زیران» که به خط و زبان پهلوی ساسانی نگارش یافته‌اند و متعلق به قرن ۵م. هستند، ابتدا به زبان پارتی سروده شده‌اند.

۹۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در دوره‌ی انوشیروان جنبش علمی نیرومندی در ایران پدید آمده بود و انوشیروان علاقه‌ی زیادی به مباحث فلسفی و دینی نشان می‌داد. او ضمن پناه دادن به تعدادی از فیلسوفان یونانی که بر اثر تنگ‌نظری امپراتور روم، به ایران پناهنده شده بودند، با آنان به گفت‌وگوی علمی می‌پرداخت.

۹۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در زمان هخامنشیان، قصه‌های متعددی به زبان فارسی باستان وجود داشته و مردم آن‌ها را از حفظ می‌خوانده‌اند. از آن جمله است «هزار افسان» که داستان مشهور «هزار و یک شب» براساس آن شکل گرفته است.

۹۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پژوهشگران با مقایسه‌ی نقش برجسته‌های دوره‌ی هخامنشی با دوران پیش از آن، دریافته‌اند که سنگ‌تراشان هنرمندی که در خدمت هخامنشیان بوده‌اند، از نقش برجسته‌های بین‌النهرین و به ویژه نقش برجسته‌های آشوری الهام و الگو گرفته‌اند.

۹۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. داستان مشهور هزار و یک شب براساس قصه «هزار افسان» به وجود آمده است.

۹۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. زبان فارسی میانه یا پهلوی ساسانی که دنباله‌ی زبان فارسی باستان به حساب می‌آید، در نواحی جنوب و جنوب غربی ایران رایج بود و زبان رسمی و درباری حکومت ساسانی شمرده می‌شد.

۹۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. یکی از ویژگی‌های شاخص هنر و معماری دوره هخامنشی، درباری بودن آن بود. به این معنی که شکوه شاهانه و تشریفات و تجملات درباری را به نمایش می‌گذاشت.

۹۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بزرگ‌ترین بخش صنعتی کشور بعد از نفت و گاز، صنعت پتروشیمی است.

۹۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مطابق نقشه پراکندگی معادن و صنایع در ایران که همخوانی مناسبی ندارد، تنها نقطه‌ای از کشور که با توجه به وجود معادن، صنایع نیز در آنجا شکل گرفته است مرکز کشور است که این تعادل را بهتر برقرار کرده است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تمامی گزینه‌ها درست است به جز گزینه ۴. در ضمن به شهرهای بالای یک میلیون نفر در ایران کلان‌شهر می‌گویند اما گزینه ۴ اصطلاح فقط یک میلیون را به کار برده است، بنابراین گزینه نادرست است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شهرهایی که حول محور ارتباطی (ریلی - جاده‌ای) و یا در امتداد رود، دریا و دریاچه شکل بگیرند نوعی خطی هستند مانند بوشهر.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران، سبب تنوع فراوان در تولیدات باغی شده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
روستای دیزباد بالا در شهرستان نیشابور در استان خراسان رضوی به صورت پلکانی و متراکم است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. استان‌های یزد، کرمان و اصفهان بیشترین شاغلان بخش معدن کشور را دارند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پسته، انار و خرما از مهم‌ترین اقلام صادراتی کشور هستند و استان فارس از استان‌های اصلی تولیدکننده‌ی آن‌ها به شمار می‌رود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بیشترین درصد شهرهای ایران:
در ارتفاع ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متر
در عرض جغرافیایی ۳۴ تا ۳۹ درجه‌ی شمالی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. امکان کشت انواع میوه‌های سردسیری و گرمسیری و پرورش شتر در جنوب شرقی ایران و تولید فرآورده‌های دامی ناشی از گسترش کشور در عرض جغرافیایی و تنوع آب و هوایی است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اختلاف شدید درجه‌ی حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران، سبب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی شده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. افزایش جمعیت سبب شده است که شکل سکونتگاه‌ها به تدریج تغییر یابد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با کشت گلخانه‌ای، می‌توان محصولات مختلف را در طول سال و در همه‌جا به بار آورد و محدودیت‌های باغداری در آن وجود ندارد که هر استان میوه و محصول ویژه‌ی خود را تولید کند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هدف برهان، رسیدن به حقیقت است. در گزینه‌ی (۴)، دانشجوی مذکور با هدف رسیدن به حقیقت، از استاد خود انتقاد کرده و مدارک علمی ارائه می‌دهد. بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) هدف دانشمند مذکور، غلبه بر دیگران است، پس از جدل استفاده کرده است.
(۲ و ۳) قانع کردن دیگران، مربوط به خطابه است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۱۲

بخش اول سؤال: استدلال‌ها براساس هدفی که از آن‌ها استفاده می‌کنیم، به «خطابه، جدل و برهان» تقسیم می‌شوند.
بخش دوم سؤال: مناظره‌های تلویزیونی، اغلب به منظور مغلوب کردن طرف مقابل و چیره شدن بر اوست، پس جدل محسوب می‌شوند.

بخش سوم سؤال: تنها هدف اصلی «برهان» رسیدن به حقیقت است، پس هدف اصلی در مناظره‌ی تلویزیونی، رسیدن به حقیقت نیست.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌ها: ۱۱۳

گزینه‌ی «۱»: «در علمی مانند فلسفه، ریاضیات و معارف دینی در پی فهم حقایق هستیم. به استدلال‌هایی که در این علوم به کار می‌روند، «برهان» می‌گویند.» چنانچه می‌بینیم، کاربرد داشتن در ریاضیات، مختص برهان است نه جدل و این گزاره به‌درستی بیان شده است. پس این گزینه صحیح است.

گزینه‌ی «۲»: «گاهی در زندگی در پی قانع کردن دیگران هستیم [...] در گذشته چنین استدلال‌هایی را در فن «خطابه» بررسی می‌کردند.» چنانچه، می‌بینیم، در خطابه، هدف تغییر نظر مخاطب است در حالی که در برهان، هدف دستیابی به حقیقت است. پس این گزینه غلط است.

گزینه‌ی «۳»: استدلال‌ها برحسب «هدف» آن‌ها به انواع مختلفی تقسیم می‌شوند که سه مورد از آن‌ها، «برهان» و «جدل» و «خطابه» می‌باشند. پس این گزینه غلط است.

گزینه‌ی «۴»: «گاهی در بحث با دیگران تنها در پی غلبه بر آن‌ها هستیم [...]». در گذشته این‌گونه استدلال‌ها را در فن «جدل» بررسی می‌کردند.

چنانچه از توضیحات گزینه‌ی «۱» و این گزینه می‌بینیم، هدف برهان با هدف جدل فرق دارد. پس این گزینه غلط است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نسبت دادن یک صفت به فردی ممکن است برای او خوشایند و مطلوب، و برای دیگری نامطلوب باشد. ۱۱۴

مثلاً بسیاری از القاب در خرده‌فرهنگ‌های خلاف‌کارانه ممکن است مطلوب افراد باشد که برای یک فرد تحصیل‌کرده خوشایند نیست. به همین دلیل نسبت دادن این لقب ممکن است در یکی منجر به تله‌گذاری و در دیگری منجر به مسموم کردن چاه بشود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: از هر دوی این مغالطات هم در جهت رد و هم در جهت تأیید می‌توان استفاده کرد.

گزینه‌ی «۳»: نقد اگر با دلیل و استدلال همراه باشد، هر چقدر هم که تند باشد، مغالطه نخواهد بود.

گزینه‌ی «۴»: این دو مغالطه هرگز از مغالطات صوری نیستند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قیاس استثنایی قیاسی است که عین نتیجه یا نقیض آن در یکی از مقدمات آمده باشد و مقدمه دوم این ۱۱۵

نوع قیاس لزوماً قضیه‌ای حملی است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۱۶

با توجه به اینکه ممکن است قضیه نه حملی باشد نه مانع‌الجمع، بنابراین امکان رفع وجود دارد، پس قضیه مانع‌الجمع است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این روش مغالطه، ویژگی‌های خوب و شایسته‌ای را به نظریه‌ای باطل یا معتقدان به آن نسبت ۱۱۷

می‌دهند و برای افراد تله می‌گذارند تا به سمت پذیرش آن گرایش پیدا کنند در اصطلاح عامیانه به این روش «هندوانه زیر بغل کسی گذاشتن» می‌گویند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هنگامی که صفتی منفی بدون هیچ دلیل موجهی به افرادی نسبت داده شود، با مغالطه «مسموم کردن ۱۱۸

چاه» مواجه هستیم.

۱۱۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قضیه‌ی مطرح شده در صورت سؤال، شرطی منفصل حقیقی می‌باشد. (رد سایر گزینه‌ها) لذا با این قضیه می‌توان قیاس استثنایی انفصالی حقیقی تشکیل داد که چهار حالت با نتیجه معتبر دارد.

۱۲۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به دلیل بیان دلایل منطقی برای رد یک نظریه، دیگر مغالطه رخ نداده است.

۱۲۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «فرمایشات» و «اراجیف» هر دو به یک امر اشاره دارند، ولی با واژگانی که بار ارزشی‌شان مساوی نیست.

۱۲۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. امروزه اقناع مخاطب، علاوه بر خطابه، شامل تمامی روش‌های اقناعی می‌شود که برخی از آن‌ها در تبلیغات نیز به کار می‌روند. در فن بیان به سخنرانان آموزش داده می‌شود که چگونه با برقراری تماس چشمی با شنوندگان، روان و شیوا سخن گفتن و استفاده مناسب از زبان بدن، تأثیر کلامی قوی‌تر و زبانی اثرگذارتر داشته باشند. در علوم مانند فلسفه، ریاضیات و معارف دینی در پی فهم حقایق هستیم. به استدلال‌هایی که در این علوم به کار می‌روند «برهان» می‌گوییم.

در کتاب‌های منطق، فنونی برای جدل ذکر می‌کنند. به عنوان مثال بهتر است در جدل به گونه‌ای مقدمات خود را مطرح کنیم که طرف مقابل نتواند نتیجه مورد نظر ما را زودتر حدس بزند؛ و ناگهان با طرح نتیجه مورد نظرمان وی را غافلگیر کنیم.

۱۲۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. استدلال‌ها براساس اهداف اصلی خود، به ۳ گروه تقسیم می‌شوند:

(برهان - خطابه - جدل)

بررسی عبارت‌ها:

۱) هدف اصلی در این استدلال به دست آوردن حقیقت نیست، بلکه غلبه بر یکدیگر است، پس به جدل اشاره دارد.

۲) هدف اصلی در این استدلال غلبه بر یکدیگر نیست، بلکه رسیدن به حقیقت است، پس به برهان اشاره دارد.

۳) هدف در این استدلال اقناع دیگران از طریق نصیحت ریش سفیدان است پس به خطابه اشاره دارد.

۴) هدف در این استدلال اقناع دیگران از طریق فنون خاصی مانند روان و شیوا سخن گفتن است، پس به خطابه اشاره دارد.

۱۲۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عبارت «عاقلان خوشه چین از سر لیلی غافلند» یک قضیه‌ی حملی است که در آن به ثبوت چیزی برای چیزی حکم شده است.

در قضیه‌ی «این موجود یا غیرانسان است یا ناطق» انفصال از نوع حقیقی است؛ زیرا هر دو جزء قضیه‌ی قابل جمع در صدق و قابل جمع در کذب نیستند. تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: جمله‌ی اول قضیه‌ی حملی است که به ثبوت چیزی حکم داده است. انفصال از نوع حقیقی است.

گزینه ۲: جمله‌ی اول از نوع امری است. حکم به ثبوت یا نفی چیزی فقط در قضایای حملی رخ می‌دهد.

گزینه ۳: جمله‌ی اول از نوع قضایای شرطی است. حکم به ثبوت یا نفی چیزی فقط در قضایای حملی رخ می‌دهد. انفصال از نوع مانع‌الجمع است.

گزینه ۴: جمله‌ی اول قضیه‌ی حملی است که به ثبوت چیزی حکم داده است. انفصال از نوع حقیقی است.

۱۲۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در مغالطه‌ی مسموم کردن چاه، فرد مغالطه‌گر بدون ذکر دلیل، تنها ویژگی‌های ناشایست و نامناسبی را به یک نظریه یا پیروان آن نسبت می‌دهد تا کسی جرئت نکند به آن نظر توجه کند یا آن را بپذیرد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در مغالطه‌ی تله‌گذاری فرد تلاش می‌کند بدون بررسی موضوع با نسبت دادن یک ویژگی خوب و شایسته به آن امر، آن را توجیه کند و برتری دهد. در این جا فروشنده مدعی است که تنها افراد مشکل‌پسند و حساس می‌توانند مخاطب این ملک باشند.

هم‌چنین با استفاده از بزرگ‌نمایی عبارت «متری ۵ میلیون» و تغییر نگارش عبارت و جدا کردن آن از ادامه‌ی خود طوری نشان داده شده است که فرد در نگاه اول گمان کند قیمت آن ملک متری ۵ میلیون تومان است؛ در حالی که ۵ میلیون تومان کم‌تر از قیمت معمول منطقه قیمت دارد!

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این جا فروشنده با مغالطه‌ی بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی مبلغ کم‌تری را برای قیمت یک خودروی نو ذکر کرده است. در حالی که چنین مبلغی، مبلغ پیش‌پرداخت فروش اقساطی آن‌ها بوده و در واقعیت فرد مجموعاً باید هزینه‌ای بیش‌تر از قیمت خرید نقدی خودرو را هم بپردازد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشریح موارد نادرست: به کار بردن اشتباهی یا عمدی کلماتی که دارای بار ارزشی متفاوتی هستند، می‌تواند منشأ خطای اندیشه باشد که آن را «مغالطه‌ی بار ارزشی کلمات» می‌نامند. بدین جهت باید متوجه بار ارزشی کلماتی که می‌شنویم، باشیم. ما براساس اهداف متفاوتی که در زندگی داریم از انواع مختلف استدلال استفاده می‌کنیم که فقط سه مورد در کتاب نام برده شده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بین دو جزء یک قضیه‌ی شرطی منفصل حتماً باید رابطه‌ی تباین و یا من‌وجه باشد تا انفصال برقرار شود. در رابطه‌ی تساوی و مطلق انفصالی وجود ندارد.

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «قیاس»، تنها راه رسیدن به یقین است و اگر کسی مقدمات آن را قبول کند و نخواهد نتیجه را بپذیرد، دچار تناقض می‌شود و در برهان «لمی» از علت به معلول و در برهان «اتی» از معلول به علت می‌رسیم.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
الف) نرخ سود سپرده‌ی سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت می‌تواند هم‌زمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد.
ب) سود سرمایه‌گذاری در سهام معمولاً از سپرده‌گذاری بلندمدت در بانک بیشتر است، اما قطعی نیست. بنابراین کسی که به دنبال بیشترین سود ممکن است می‌تواند به سرمایه‌گذاری در سهام بپردازد.
ج) برخی افراد برای حفظ ارزش پول خود آن را به دارایی‌هایی که معمولاً ارزش خود را در تورم حفظ می‌کنند، مانند طلا، تبدیل می‌کنند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. طبق قوانین بانک‌ها برداشت سپرده از حساب‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت مشمول جریمه می‌شود و بانک بخشی از سود پرداختی به شما را به عنوان جریمه کسر می‌کند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت واریز به حساب و برداشت از آن آزاد است و بانک در هر ماه به مانده‌ی موجودی حساب سود پرداخت می‌کند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

الف) براساس گزارش فائو - سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد - سالیانه حدود ۱/۳ میلیارد تن از مواد غذایی تولید شده برای مصرف انسان در جهان دور ریخته می‌شود.

ب) نظام‌های بیمه در کشورهای مختلف اغلب به سه دسته‌ی نظام بیمه‌های اجتماعی، نظام بیمه‌ی تعاونی و نظام بیمه‌ی بازرگانی تقسیم‌بندی می‌شوند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی عبارات نادرست:

۱۳۵

الف) در سهام‌داری حتی اگر قیمت ورقه‌ی سهام هم تغییر نکند با دریافت سود شرکت در هر سال همراه است و از این محل دارندگان اوراق سهام نفع می‌برند.

ب) سرمایه‌گذاری‌های مولد سرمایه‌گذاری‌هایی‌اند که به ظرفیت تولیدی کشور با ایجاد کارخانجات و شرکت‌های جدید یا توسعه‌ی ظرفیت آنها کمک می‌کنند.

ج) بیمه روشی است برای «انتقال خطرپذیری» که در آن بیمه‌گذار یا بیمه‌شده، نگرانی ناشی از احتمال وقوع یک زیان بزرگ را با پرداخت حق بیمه معامله می‌کند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۱۳۶

الف)

تعداد کل سهام خریداری شده توسط فرد \times قیمت اسمی هر سهم = ارزش اولیه‌ی کل سهام خریداری شده توسط فرد

$$\text{تومان } ۹۰۰ = ۱۰۰ \times ۹ = \text{ارزش اولیه کل سهام خریداری شده توسط فرد A}$$

$$\text{تومان } ۵۶۰ = ۸۰ \times ۷ = \text{ارزش اولیه کل سهام خریداری شده توسط فرد B}$$

ب)

تعداد سهام خریداری شده توسط هر فرد \times (قیمت اسمی هر سهم - قیمت ثانویه‌ی هر سهم) = سود دریافتی هر فرد

$$\text{تومان } ۳,۱۹۵ = ۹ \times (۴۵۵ - ۱۰۰) = \text{سود دریافتی فرد A}$$

$$\text{تومان } ۱,۱۹۰ = ۷ \times (۲۵۰ - ۸۰) = \text{سود دریافتی فرد B}$$

$$\text{تومان } ۲,۰۰۵ = ۳,۱۹۵ - ۱,۱۹۰ = \text{اختلاف سود دریافتی فرد A و B}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۱۳۷

$$\text{هزار تومان } ۱۷۰ = ۱۲۰ + ۵۰ = (۳۰ \times ۴) + ۵۰ = \text{میزان درآمد ماهانه فرد}$$

$$\text{هزار تومان } ۱۲۰ = ۴۰ + ۸۰ = (۱۰ \times ۴) + (۲۰ \times ۴) = \text{مجموع هزینه‌های ماهانه فرد}$$

مجموع هزینه‌های ماهانه - میزان درآمد ماهانه = میزان پس‌انداز ماهانه

$$\text{هزار تومان } ۵۰ = ۱۷۰ - ۱۲۰ = \text{میزان پس‌انداز ماهانه} \Rightarrow$$

$$\text{ماه } ۱۱ = \frac{۵۵۰}{۵۰} = \text{میزان زمان لازم برای برابر شدن میزان پس‌انداز با هزینه خرید کفش ورزشی}$$

با توجه به میزان پس‌انداز، ۱۱ ماه طول می‌کشد که او بتواند این کفش ورزشی را بخرد، بنابراین یک هدف میان‌مدت (از دو ماه تا سه سال برای دستیابی) می‌باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱۳۸

الف) خطرپذیری پایه و اساس نیاز به تهیه‌ی بیمه است.

ب) نظام‌های بیمه در کشورهای مختلف اغلب به نظام‌های بیمه اجتماعی، تعاونی و بازرگانی تقسیم می‌شود.

ج) قیمت اولیه روی ورقه‌ی هر سهم توسط شرکت پذیرهنویسی مشخص می‌شود.

د) کارایی اندک شرکت‌های تولیدی، تورم، بیکاری و ... همه و همه نیازمند تفکر راهبردی و ارائه‌ی طرح‌های سنجیره برای اقدام و عمل است.

ه) در شاخص فقر، ارزش دلار، از طریق روش برابری قدرت خرید محاسبه می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۱۳۹

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۴۰

میلیون ریال $۱۲/۴۵ = ۱/۵ + ۱/۱۵ + ۳/۶۵ + ۲ + ۱/۷۵ + ۲/۴ =$ مجموع مخارج فرد A (الف)

میلیون ریال $۲۲/۵۵ = ۳۵ - ۱۲/۴۵ =$ پس انداز فرد A

درصد $۲۹/۳۱ \approx \frac{۳/۶۵}{۱۲/۴۵} \times ۱۰۰ =$ درصد مخارج ماهانه‌ی صرف شده برای حمل و نقل فرد (ب)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به سیاست‌هایی که دولت از طریق بانک مرکزی برای «مدیریت حجم نقدینگی» و «حفظ ارزش پول» ۱۴۱

اعمال می‌کند، «سیاست‌های پولی» می‌گویند. سیاست‌های پولی معمولاً به دو شکل انجام می‌شود:

۱- کاهش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انقباضی)

۲- افزایش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انبساطی)

زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن بانک مرکزی سیاست کاهش نقدینگی یا همان کاهش حجم پول در گردش را به کار می‌گیرد. بانک مرکزی می‌تواند با اعمال سیاست بازار باز (= فروش اوراق مشارکت): (در این روش بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت به مردم به طور مستقیم از مقدار پول در دست مردم بکاهد). تورم را کنترل و نقدینگی در گردش را کاهش دهد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۴۲

(الف) به دلیل حضور بانک‌ها در سرمایه‌گذاری غیرمستقیم از طریق استفاده از عقود اسلامی مجاز برای اعطای تسهیلات مالی به مشتریان خود، که در بخش واقعی اقتصاد است، سود بانکی (علی‌الحساب یا قطعی) اعطایی به سپرده‌گذاران در قانون، ربا تلقی نشده است.

(ب) بورس با تشویق مردم به پس انداز و به‌کارگیری پس اندازها در فعالیت‌های مفید اقتصادی در کاهش نرخ تورم است.

(ج) بخش دولتی شامل کلیه صنایع بزرگ، صنایع مادر، بازرگانی خارجی، معادن بزرگ، بانکداری، بیمه، تأمین نیرو، سدها و شبکه‌های بزرگ آبرسانی، رادیو و تلویزیون، پست و تلگراف و تلفن، هواپیمایی، کشتیرانی، راه و راه‌آهن و مانند این‌ها است که به صورت مالکیت عمومی و در اختیار دولت است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۴۳

(الف) بانک‌های مسکن یا کشاورزی بانک‌های تخصصی هستند که در ایران بیش‌تر نقش بانک تجاری را ایفا می‌کنند.

(ب) حیات: برداشت مستقیم محصول آماده‌ی طبیعت و مالکیت آن (بدون این که کاری روی آن انجام شود). مثال: بهره‌برداری از علف مراتع، چوب جنگل‌ها، معادن و یا ماهی دریاها

(ج) برخی کشورها و سازمان‌های بین‌المللی از معیارها و شاخص‌های توسعه برای تحمیل الگوهای غربی سوءاستفاده می‌کنند، به طوری که گاهی توسعه‌یافتگی معادل غربی شدن تلقی شده است. از سوی دیگر الگوهای توسعه به طور معمول به تفاوت‌های بومی و محلی کشورها و هم‌چنین به تاریخ، فرهنگ، باورها و ارزش‌های اجتماعی آن‌ها توجه لازم را ندارد.

(د) درآمدها گاهی قابل ثبت نیست، به همین دلیل اقتصاددانان برای به دست آوردن شکاف درآمدی، شکاف هزینه‌ای را محاسبه می‌کنند. در این حالت هزینه‌ی خانوار نماینده‌ای از درآمد آن است.

$$\text{واحد پولی} = \frac{3}{4} \times 800 = 600$$

سپرده‌ی دیداری + سپرده‌ی غیردیداری + اسکناس + مسکوکات + قرض‌الحسنه = نقدینگی

$$4230 = 750 + 600 + 800 + \text{سپرده‌ی غیردیداری}$$

$$\Rightarrow \text{سپرده‌ی دیداری} + \text{سپرده‌ی غیردیداری} = 4230 - (750 + 600 + 800)$$

$$= 4230 - 2150 = 2080 \text{ واحد پولی}$$

سپرده‌ی غیردیداری + ارزش پولی موجودی حساب‌های قرض‌الحسنه = شبه‌پول

$$1630 = 750 + \text{سپرده‌ی غیردیداری} \Rightarrow \text{سپرده‌ی غیردیداری} = 1630 - 750 = 880$$

سپرده‌ی پس‌انداز + ۵۶۰ = ۸۸۰ \Rightarrow سپرده‌ی پس‌انداز + سپرده‌ی مدت‌دار = سپرده‌ی غیردیداری

$$\Rightarrow \text{واحد پولی} = 880 - 560 = 320$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مشارکت حقوقی: قراردادی است که طی آن بانک قسمتی از سرمایه‌ی شرکت‌های سهامی جدید را تأمین یا قسمتی از سهام شرکت‌های سهامی موجود را خریداری می‌کند و از این طریق در سود آن‌ها شرکت می‌شود. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: عبارات این گزینه بیان‌گر عقد اسلامی «مشارکت مدنی» است.

گزینه‌ی ۳: عبارات این گزینه بیان‌گر عقد اسلامی «مضاربه» است.

گزینه‌ی ۴: عبارات این گزینه بیان‌گر عقد اسلامی «مزارعه» است.

